

**JÖVŐ NEMZEDÉKEK
ORSZÁGGYŰLÉSI BIZTOSA**

Ügyszám: J-274/2008.

**A jövő nemzedékek országgyűlési biztosának állásfoglalása
a J-5274/2008. számú ügyben**

I. Panasz

1. A Jövő Nemzedékek Országgyűlési Biztosához forduló panaszos beadványában a Pécs, Mázsaház u. 1/A. szám alatti KORONITA. Presszó működését sérelmezte. Levelében előadta, hogy a vendéglátó egység zajos működése, a hangos zeneszolgáltatás miatt az önkormányzathoz fordult, de a lefolytatott zajmérések nem igazolták panaszát, mivel az ellenőrzésekről az üzemeltető tudott, arra „készült.”

II. Hatáskör vizsgálata

2. Az állampolgári jogok országgyűlési biztosáról szóló 1993. évi LIX. törvény 27/B. § (1) bekezdése szerint a jövő nemzedékek országgyűlési biztosa figyelemmel kíséri, értékeli és ellenőrzi azon jogszabályi rendelkezések érvényesülését, amelyek biztosítják a környezet és a természet állapotának fenntarthatóságát és javítását. Feladata a mindezekkel kapcsolatban tudomására jutott visszasságok kivizsgálása vagy kivizsgáltatása, és orvoslásuk érdekében általános vagy egyedi intézkedések kezdeményezése. A fentiek alapján az adott ügyben azt vizsgáltam, hogy az Alkotmányban biztosított egészséges környezethez való jog sérelme vagy annak közvetlen veszélye fennáll-e.
3. Ezért a beadványban foglaltak vizsgálata érdekében megkerestem Pécs Megyei Jogú Város Jegyzőjét az iratok megküldése végett. A vizsgálatomat kiterjesztettem az üzlet működési engedélyezési eljárására is, hogy a működés kereteit tisztázzam és a jegyző eljárását értékelni tudjam. Fontosnak tartom kiemelni, hogy az egészséges környezethez való jog alkotmányos értelmezés szerint nem alanyi alapjog, hanem egy önállósult intézményvédelem, így az e joggal kapcsolatos kérdéseket mindig az állami szervek környezetvédelmi intézkedések tételére vonatkozó kötelessége oldaláról kell vizsgálni, nem pedig az egyes embereket a konkrét helyzetben megillető jogosultságok oldaláról.

III. Tényállás

4. A KORONITA. Presszó mint egyéb vendéglátóhely működési engedélyezési eljárása 2006. december 4-én indult. Pécs Megyei Jogú Város Jegyzője az engedélyezési eljárást az üzletek működésének rendjéről, valamint az egyes üzlet nélkül folytatható kereskedelmi tevékenységek végzésének feltételeiről szóló 133/2007. (VI. 13.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Rendelet) alapján folytatta le. A vendéglátó egység 2007. augusztus 23-án kelt, 11-374/2007/13. számú, jogerős határozatban kapott működési engedélyt. Az engedély rögzítette a szakhatóságok előírásait, felhívta továbbá az engedélyes figyelmét arra, hogy az üzletben működtetni kívánt hangosító berendezést csak

Pécs Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének 43/2002. (06. 29.) számú, a kulturális, szórakoztató, vendéglátó, sport, kereskedelmi és szálláshely szolgáltató létesítményekben használt, továbbá a szabad téren üzemeltetett hangosító berendezések helyi zajvédelmi szabályozásáról szóló rendelete alapján kiadott külön engedélyben foglaltaknak megfelelően szabad. A működési engedély szerint az üzlet nyitva tartási ideje az alábbi: hétfőtől csütörtökig 9 és 22 óra között, pénteken és szombaton 9 és éjjel között, vasárnap 9 és 22 óra között.

5. A vendéglátó egység üzemeltetője a hangosító berendezés működtetésére vonatkozóan 2007. október 1-jén kelt, 09-5279/2007/2 számú, jogerős határozattal engedélyt kapott. Az engedély szerint zene a teljes nyitva tartás idő alatt szolgáltatható. A zeneszolgáltatás ideje alatt az északra nyíló ablakokat csukva kell tartani, a keleti oldalon lévő bejárati ajtót a berendezés működése alatt is nyitva lehet hagyni. A szórakozóhelyre megállapított zajkibocsátási határértékek az alábbiak: nappal (9 és 22 óra között) legfeljebb 50 dB, éjjel (22 és 24 óra között) maximum 40 dB. A határozat előírta továbbá, hogy az érintett lakóterületen élőket a hangosításból származó zajkibocsátás nem zavarhatja, ezért az engedélyest a zajkibocsátási határérték teljesítésére és folyamatos megtartására kötelezte. A zenét egy HIFI berendezés szolgáltatja.
6. 2008. május 21-én kelt levelében egy lakó fordult panasszal az önkormányzathoz. A panaszban előadottak szerint az üzlet a nyitva tartási időt folyamatosan túllépi, akár éjjel egy óráig is nyitva tartanak a vendégforgalom függvényében. A vendéglátó egységből kihallatszó zene és a vendégek hangoskodása pedig zavarja éjszakai nyugalma.
7. A panasz alapján 2008. május 23-án a hivatal részéről helyszíni szemle megtartására került sor a megindult zajvédelmi eljárásban, melynek során megállapítást nyert, hogy a nyitott ajtónál zavaró mértékben hallatszik ki a zene. Az ellenőrzésre ugyanazon este két alkalommal, kb. egy órás eltéréssel került sor. Újabb helyszíni ellenőrzésre került sor 2008. május 31-én, ahol ismételt megállapításra került, hogy az üzletből kihallatszó zene hangos, és ez alkalmas lehet az éjszakai pihenés zavarására.
8. 2008. június 17-én egyeztető tárgyalás megtartására került sor, melyen megjelent a panaszos, házastársa, valamint az üzemeltető. A panaszos elmondta, hogy panaszát többször jelezte az üzemeltetőnek, de érdemi intézkedés nem történt. A rendőrséget is kihívták már, de nem tudják, hogy történt-e intézkedés. Az üzlet ablaka és ajtaja is rendszeresen nyitva van, amikor a zenét hallják. Jelentős túllépést a nyitva tartási idő tekintetében a tárgyalást megelőző hétvégén tapasztaltak. A panaszos házastársa is megerősítette az elmondottakat, elmondta továbbá, hogy előfordul az is, hogy a vendégek az üzlet előtt randalíroznak.
9. Az üzemeltető előadta, hogy a panaszoson kívül más környékbeli lakó nem sérelmezte a vendéglátó egység működését, jelenleg pedig nem egyáltalán nem szolgáltatnak zenét, mivel a vendégek a foci EB mérkőzéseit kísérik figyelemmel az üzletben. Az alkalmazottakat utasította, hogy a vendégek üveget nem vihetnek ki az üzletből, és figyeljék, hogy a hangosító berendezés üzemeltetését engedélyező határozat szerint az ablak csukva legyen.
10. A hivatal munkatársa tájékoztatta a megjelenteket, hogy veszélyes mértékű zaj megállapítása esetén sor kerülhet a zeneszolgáltatás megtiltására, két alkalommal már történt helyszíni szemle, de zajterhelési határértékek betartásának ellenőrzésére méréseket

fognak végezni. A panaszosok hozzájárultak, hogy a lakásukban is méréseket végezhesen a hatóság, az üzemeltető pedig vállalta az esetlegesen szükségessé váló szakértő kirendelésének költségeit.

11. A Pécsi Rendőrkapitányság Gyárvárosi Rendőrőrsének 02010-2/745/2008. számú tájékoztatása szerint a vendéglátó egységet több esetben ellenőrizték a hivatal kérésére, és ezen ellenőrzések alapján az állapítható meg, hogy a nyitva tartási időket betartják. Az ellenőrzések ideje: június 9., 11., 14., 15., 16. volt. Az elmúlt időszakban panasz nem érkezett a vendéglátó egység működésével kapcsolatban, rendőri intézkedésre nem volt szükség. 5 alkalommal, előre be nem jelentett módon hajtották végre az ellenőrzéseket, minden alkalommal a záróra idején. Az üzletet vagy zárták, vagy a záráshoz készülődtek. Hangos zenét vagy egyéb zajt nem tapasztaltak, közterületen hangoskodó személyek nem voltak, rendellenességet, intézkedésre okot adó körülményt nem tapasztaltak.
12. A hivatal munkatársa 2008. július 5-én ismételt helyszíni szemlét tartott, eszerint a zene nem volt hangos, az ablakok csukva voltak. Az üzlet 0 óra 20 perckor zárva volt, a nyitva tartási időket eszerint nem lépték túl.
13. Zajmérésre 2008. július 11-én került sor a vendéglátó egység előtti közterületen, valamint a panaszos lakásán. A mérés a hangosító berendezés 10-es és 20-as hangerőfokozata mellett is megtörtént, de ez utóbbi esetben már az üzletben rendkívül zavaró volt a hangerő, ilyen hangerősség a korábbi ellenőrzések során nem volt tapasztalható. 10-es hangerő mellett a közterületen, a beszélgető vendégek mellett mért zaj 46-51 dB között volt. A hivatal műszaki osztályának ügyintézője megállapította, hogy a mért érték leginkább az emberi beszélgetésből származik. 20-as hangerő mellett a közterületen mért zajszint 57-58 dB között volt, a panaszosok lakásában pedig 26-27 dB.
14. A fentiek alapján a Jegyző 2008. július 17-én kelt 11-11/1500/2008. számú, jogerős végzésével a lakossági bejelentésre hivatalból indult zajvédelmi eljárást megszüntette. A határozat hivatkozik a rendőrségtől kapott tájékoztatásra, a helyszíni szemlék eredményére, valamint a zajmérésre. A határozat rögzítette, hogy az ellenőrzések során tapasztalható volt, hogy a zene hangerejét mérsékeltek. A zajmérés alapján pedig nem állapítható meg a veszélyes mértékű zaj, így az üzlet éjszakai nyitva tartásának korlátozásához szükséges feltételek nem állnak fenn. A végzés a panaszos és az üzemeltető számára is, tértivevénnyel igazoltan került kézbesítésre. Jogorvoslati kérelemmel az iratok tanúsága szerint a panaszos nem élt.
15. A Jegyző 2009. február 16-án kelt tájékoztatása szerint a döntés meghozatalát követően a vendéglátó egység lakosságot zavaró működésével kapcsolatban újabb lakossági bejelentés nem érkezett.

IV. Jogi értékelés

16. Vizsgálatom során a Pécs Megyei Jogú Város Jegyzőjének zajvédelmi eljárását vizsgáltam. Tekintettel arra, hogy az eljárást megszüntető végzéssel szemben a panaszos jogorvoslati kérelemmel nem élt, eljárásomat az Obtv. 16. § (2) bekezdése szerint hivatalból folytattam le.
17. Hivatalomhoz ugyanis több panaszos fordult azzal, hogy a lakókörnyezetükben működő üzlet, vendéglátó egység zavarja nyugalmukat, mert példának okáért az üzemeltetés hangos zeneszolgáltatással jár, a nyitva tartási időt nem tartják be, az üzletből felszálló füst, zaj zavarja őket. A zavaró hatások az esti órákban és éjjel erősebben jelentkeznek. Mivel a jelen ügyben is egy vendéglátó egység működése zavarta a szomszédos ingatlan lakóit, elsősorban azt vizsgáltam, hogy a hatóság milyen eszközökkel tisztázta a tényállást, azt kellőképpen feltárta-e és a rendelkezésre álló eszközök közül kiválasztott-e a legmegfelelőbbet.
18. A vendéglátó egység működési engedélyezési eljárását csak annak érdekében tekintetem át, hogy a működés kereteit tisztázni tudjam. A lefolytatott zajvédelmi eljárást azonban részletesen vizsgáltam.
19. Pécs Városa emellett rendelkezik önkormányzati rendelettel a hangosító berendezések helyi zajvédelmi szabályozására vonatkozóan, melyet jelen eljárásban is alkalmaztak, az üzlet a rendeletben előírt engedéllyel rendelkezik.
20. A zajvédelmi eljárás központi kérdése az volt, hogy fennállnak-e a feltételei a kereskedelemről szóló 2005. évi CLXIV. törvény (a továbbiakban: Kertv.) 6. § (5) bekezdésében foglaltaknak, mely szerint a kereskedelmi hatóság bejelentés alapján vagy hivatalból - a lakók egészséges életkörülményeinek és pihenéshez való jogának biztosítása érdekében - a külön jogszabályban meghatározott veszélyes mértékű zaj esetén az üzlet éjszakai (22 óra és 6 óra közötti) nyitva tartását korlátozhatja. A korlátozás keretében a kereskedelmi hatóság a jogsértő állapot megszüntetéséig kötelező éjszakai zárva tartási időszakot rendelhet el.
21. A környezeti zaj és rezgés elleni védelem egyes szabályairól szóló 284/2007. (X. 29.) Korm. rendelet 2. § j) pontja szerint veszélyes mértékű az olyan környezeti zaj, amely meghaladja a külön jogszabályban megállapított zajszennyezettség (a továbbiakban: zajterhelés), illetőleg zajkibocsátás megengedett határértékét, illetve az olyan szabadidős zajforrástól származó zaj, amelyre jellegéből adódóan határértéket megállapítani nem lehet, mert azonos körülmények között nem ismételtető és érzékszervi észleléssel megállapíthatóan a hatásterületen élő lakosság nyugalmát zavarja. Ugyanezen szakasz h) pontja szerint szabadidős zaj- vagy rezgésforrás a környezeti zajt, rezgést előidéző kulturális, szórakoztató, vendéglátó vagy sportlétesítmény, és az előbbi célú tevékenység, valamint az előbbi célra használt berendezés, gép.
22. A zaj mértékének megállapításához szükséges a tényállás megfelelő tisztázása, amelynek fontos eszköze a helyszíni szemle, mely alkalmas a zavarás szubjektív érzékelésére, és a zajmérés, mely objektív szempontokon alakul. Amennyiben a zaj veszélyes mértékűnek minősül, úgy a hatóság mérlegelése alapján van lehetőség az üzlet éjszakai nyitva tartásának korlátozására.

23. Megállapítottam, hogy a hatóság körültekintően járt el a tényállás tisztázása során, több esetben került sor helyszíni szemlére, rendőrségi ellenőrzésre, és zajmérés is történt. Ezek eredménye alapján a hatóság az eljárás megszüntetése mellett döntött, mivel a veszélyes mértékű zaj fennállása nem nyert bizonyítást.

V. Megállapítások

24. A panaszos kérelme alapján a hatóság több esetben folytatott le helyszíni ellenőrzést, a rendőrség bevonásával is, a tényállást a kellő mértékben feltárta.

Az iratokból megállapítható, hogy a nyitva tartási idő be nem tartása az eljárás során nem nyert bizonyítást, és bár az első helyszíni szemlék a zene zavaró hatását alátámasztották, a helyszíni szemlék hatására a zenét lehalkították, a hangosító berendezés üzemeltetésére vonatkozó engedély betartására az engedélyes – elvárhatóan - nagyobb figyelmet fordított. A zavaró hatást a zajmérések nem igazolták, az ügyben más lakostól panasz nem érkezett.

A fentiek alapján a hatóság a vizsgálat alapján megalapozottan döntött arról, hogy az eljárást megszünteti, és további intézkedés megtételét nem látja indokoltnak.

Pécs Megyei Jogú Város Jegyzőjének zajvédelmi eljárásával kapcsolatban visszásságot nem állapítottam meg.

Kérem Pécs Megyei Jogú Város Jegyzőjét, hogy a jövőben is fordítson nagy figyelmet az üzletek működési rendjének és a zajvédelmi előírások betartásának ellenőrzésére.

Budapest, 2009. május 8.

dr. Fülöp Sándor
a jövő nemzedékek országgyűlési biztosa